URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www revizija. gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

O FINANCIJSKOJ REVIZIJI AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

ZA 2012. GODINU

Broj: 01-02-03-08-16-1-444/13

Sarajevo, lipanj 2013. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA 3
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI 5
1. Uvod 5
2. Postupanje po ranijim preporukama 5
3. Sustav internih kontrola 6
4. Proračun 6
5. Pregled rashoda proračuna 8
5.1. Tekući izdaci 8
6. Bilanca stanja 10
7. Javne nabave 11
8. Ostalo 11
9. Korespondencija 13
III. PRIVITAK 14
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA 14
Izjava o odgovornostima rukovodstva
Pregled rashoda proračuna za 2012. godinu
Bilanca stanja na 31.12.2012. godine

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća (bilanca stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebni podaci o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja) u **Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje** (u daljnjem tekstu: Agencija) za godinu koja se završava 31. prosinca 2012. godine i reviziju usuglašenosti poslovanja sa odgovarajućim zakonima i propisima za 2012. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća, rukovodstvo Agencije potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole u instituciji.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o financijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako financijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvješćima. Izbor postupka temelji se na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Pri procjeni rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje financijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o financijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li financijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na 31.12.2012. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima Agencije u tijeku 2012. godine bile su u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na točku 4. Izvješća, dio koji se odnosi na Akcijski plan za borbu protiv korupcije i točku 8. Izvješća koja se odnosi na realizaciju projekta *Postavljanje mjerila za evaluaciju reforme devetogodišnjeg obrazovanja kroz prizmu učeničkih postignuća i praćenje trendova učeničkih postignuća iz bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i matematike*.

Sarajevo, 14.06.2013. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Dževad Nekić

ZAMJENICA GLAVNOG REVIZORA

Božana Trninić

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je samostalna institucija utemeljena Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (Službeni glasnik BiH, broj: 88/07).
Agencija je mjerodavna za uspostavu standarda znanja, ocjenjivanje postignutih rezultata, razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju te za druge stručne poslove u području standarda znanja i ocjenjivanja kvalitete obrazovanja, određenih posebnim zakonima i drugim propisima.
Odbor Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je stručno tijelo koje se uspostavlja u sklopu Agencije. Odbor čini sedam članova, i to po dva člana iz svakog konstitutivnog naroda i jedan član iz reda ostalih, a imenuje ga Vijeće ministara BiH.
Agencijom upravlja ravnatelj koji se imenuje sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH. Ravnatelj ima dva zamjenika koji su voditelji područnih jedinica i imenuju se na isti način.

Sjedište Agencije je u Mostaru, a sjedište područnih jedinica u Sarajevu i Banjaluci.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Agencije za 2011. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji, te izrazio pozitivno revizorsko mišljenje na financijska izvješća i zakonitost poslovanja uz isticanje predmeta vezano za popis sredstava i izvora sredstava.

Agenciji su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljnjem poslovanju.

Agencija je dostavila odgovor Uredu sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identificirani u Izvješću o reviziji za 2011. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2011. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke:

- Izdaci za troškove unajmljivanja u 2012. godini smanjeni su u odnosu na 2011. godinu. Agencija je zaključila ugovore o zakupu poslovnog prostora za područne jedinice po nižim cijenama u odnosu na prethodnu godinu;
- Agencija nije vršila angažiranje temeljem ugovora o djelu za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta;
- Značajno je poboljšan sustav internih kontrola vezano za realizaciju donatorskih sredstava, zaključuju se ugovori o donaciji kojima su definirana pravila trošenja donatorskih sredstava, vođenje evidencija, te načini izvješćivanja;
- Nisu uočeni nedostaci vezano za popis sredstava i izvora sredstava.

3. Sustav internih kontrola

Sustav internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i uposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano financijsko izvješćivanje, usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima, te zaštita imovine.
Agencija je u cilju unaprjeđenja sustava internih kontrola, u nedostatku jedinstvenih pravila kojim bi se na isti način riješila pitanja potrošnje značajnih kategorija rashoda, internim aktima odredila pravila za korištenje i ograničenja, te osigurala pomoćne evidencije za pojedina područja poslovanja. Također, u 2012. godini donesena je Odluka o internim procedurama stvaranja obveza kojom je preciznije definirano postupanje sa donatorskim sredstvima (zaključenje ugovora, proračun donacija, provođenje javnih nabava, izmjene u trošenju sredstava …i dr.). Revizijskim postupcima uočene su slabosti vezano za provođenje procedura javnih nabava iz donatorskih sredstava.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH[1], Agencija ne ispunjava kriterije za uspostavljanje vlastite jedinice (odjela) za unutarnju reviziju te će tu funkciju temeljem Odluke o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH[2] obavljati Ministarstvo civilnih poslova BiH.

4. Proračun

Ukupan proračun Agencije, zajedno sa donatorskim sredstvima iznosio je 1.481.544 KM. Tijekom godine realizirano je 1.349.894 KM ili 91% od ukupnog proračuna.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2012. godinu[3] Agenciji su odobrena sredstva iz proračuna u iznosu od 1.267.000 KM. Izvršenje proračuna Agencije sa 31.12.2012. iznosilo je 1.181.539 KM što je manje od odobrenog proračuna za 85.461 KM, ili što predstavlja 93% realizacije proračuna.
Usporedbom plana i realizacije proračuna, uočeno je da se razlika u izvršenju proračuna najvećim dijelom odnosi na nerealizirana sredstva na pozicijama bruto plaća i naknada, ugovorenih usluga i naknada troškova uposlenih.
Agencija je temeljem odluke Ministarstva financija i trezora BiH, izvršila prestrukturiranje rashoda. Prestrukturiranje je odobreno 17.09.2012. godine, povećanjem pozicija: ugovorene usluge (11.000 KM), putni troškovi (5.000 KM), izdaci telefonskih i poštanskih usluga (1.000 KM) i izdaci za energiju i komunalne usluge (500 KM), a smanjenjem pozicija naknade troškova uposlenih (10.000 KM) i bruto plaće i naknade (7.500 KM).

Agencija je u 2012. godini raspolagala donatorskim sredstvima u iznosu od 214.544 KM, koja su realizirana u iznosu 168.355 KM ili 78%.

Pregled rashoda proračuna za 2012. godinu prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

- **Program rada i izvješće o radu**

Program rada: Agencija je sačinila Program rada za 2012. godinu sukladno Naputku o postupku pripreme Programa rada Vijeća ministara[4]. Program rada usvojen je 21.12.2011.

[1] Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12
[2] Službeni glasnik BiH, broj 49/12
[3] Službeni glasnik BiH, broj 42/12
[4] Službeni glasnik BiH, broj 21/07

godine u okviru ukupnog programa rada Vijeća ministara BiH. Programom rada definirani su sljedeći programski zadaci:

- zajednička jezgra nastavnih planova i programa (razvijanje suvremene zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u BiH i njena primjena s jasno definiranim ciljevima i rezultatima učenja, radi osiguranja nužne koherentnosti, prohodnosti i kompatibilnosti obrazovnog sustava s obrazovanjem u EU i šire);
- standardi učeničkih postignuća i standardi kvaliteta (standardizacija procesa i rezultata odgojno-obrazovnog rada u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH s ciljem podizanja kvaliteta i učinaka odgojno-obrazovne prakse, osiguranje vertikalne i horizontalne prohodnosti i usuglašenosti s međunarodnim obrazovnim standardima);
- nacionalni kvalifikacijski okvir (jačanje vertikalne i horizontalne mobilnosti u sustavu BiH unutar europskog obrazovnog prostora);
- cjeloživotno učenje (usavršiti sustav cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih);
- baze podataka i informacijski sustavi (izrada okvira za uspostavu sustava kvaliteta, razvoj IS i uspostavljanje partnerske mreže u SSO);
- institucionalno jačanje i promocija Agencije.

Strategija za borbu protiv korupcije: Vijeće ministara je usvojilo 2009. godine Strategiju za borbu protiv korupcije 2009-2014 i Akcijski plan za provedbu Strategije koji podrazumijevaju preuzimanje proaktivne uloge prema prijevari i korupciji, odnosno izradu politike i strategije institucije u sprečavanju korupcije, jačanje svijesti i povećanje odgovornosti u korištenju javnog novca, utjecaj na transparentnost svih postupaka, te predočavanje rezultata rada.

Uloga Ureda za reviziju institucija BiH u suzbijanju rizika za pojavu prijevare i korupcije dominantno je usmjerena na osiguravanje vladavine prava i transparentnosti u radu i trošenju javnih sredstava. Ured za reviziju stoga provjerava jesu li uspostavljeni i funkcioniraju li dobro sustavi i procedure interne kontrole koji će spriječiti prijevaru i korupciju ili umanjiti prostor za takvo djelovanje.

Tijekom procesa revizije institucije, Ured za reviziju je utvrdio kako Agencija nema sačinjen plan djelovanja sukladno navedenim dokumentima Vijeća ministara BiH, koji bi značio već izgrađene kapacitete za efikasnu provedbu programa za prevenciju korupcije, educiranje osoblja Agencije i podizanje svijesti o rizicima od korupcije, bez kakvih adekvatno razvijenih kapaciteta je nemoguće provesti neophodne aktivnosti u oblasti prevencije korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Preporučamo Agencije usvajanje jasno definiranog Akcijskog plana provedbe Strategije, sa utvrđenim linijama odgovornosti i vremenskim okvirom za implementaciju, osiguravanje dobrog upravljanja i efikasnu provedbu iste, te izradu periodičnih izvješća u kojima bi se naveo napredak u odnosu na svaki ključni prioritet koji je u fazi provedbe.

U provedbi preporuke Agencija bi trebala osigurati potrebnu koordinaciju sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije uz koju koordiniranu aktivnost provesti bi se sproveli Strategija i Akcijski plan Vijeća ministara, u cilju što efikasnije borbe protiv korupcije i njene prevencije i osiguranja konzistentnosti i održivih rezultata aktivnosti provedenih u sklopu Strategije Vijeća ministara BiH.

Strateško planiranje: Strateško planiranje institucije sa jasnim i operativnim rješenjima i novom, adekvatnom politikom razvoja, koja bi podrazumijevala određena restrukturiranja postojećih kapaciteta i preusmjeravanja na razvojne projekte i investicije, glavna je pretpostavka za ispunjenje razvojnih ciljeva - vizija, nužna za provedbu strukturalnih razvojnih reformi koje, u konačnici, vode poboljšanju učinkovitosti i kvalitete rada institucije.

Revidiranjem institucije, utvrđeno je kako Agencija ima usvojen strateški dokument Strateški plan Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za razdoblje od 2012. – 2016. godine usvojen je 26.01.2011. godine.

Izvješće o radu: Agencija je izradila Izvješće o radu sukladno Naputku o metodologiji izrade Izvješća o radu Vijeća ministara[5]. Izvješće o radu je 21.01.2013. dostavljeno Vijeću ministara BiH, a do razdoblja obavljanja revizije nije razmatrano.
U 2012. godini Agencija je nastavila ranije započete aktivnosti na području predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja. Nakon što su u prethodnoj godini definirani „Standardi kvalitete rada odgajateljica, pedagogica i ravnateljica u predškolskom odgoju i obrazovanju“ i urađene „Preporuke za unaprjeđenje postojećih cjelovitih razvojnih programa za rad s djecom predškolskog uzrasta u BiH“, urađena je publikacija „Kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja u BiH“. Agencija je organizirala konferenciju „Standardi kvalitete u predškolskom odgoju i obrazovanju“, na kojoj su prezentirani navedeni dokumenti, te započela niz aktivnosti na diseminaciji definiranih standarda krajnjim korisnicima, kako bi se osigurao početak primjene istih u praksi.
Na području osnovnog obrazovanja, definirani su standardi učeničkih postignuća iz pojedinih predmeta i za određene razrede, koji su prezentirani na organiziranoj konferenciji. Također, urađena je analiza, utvrđena su i definirana mjerila postignuća iz matematike i bosanskog, srpskog i hrvatskog jezika.
Vezano za srednje obrazovanje, Agencija je prikupila podatke o implementaciji nastavnih planova i programa i usuglašenosti sa klasifikacijom zanimanja u Bosni i Hercegovini, entitetima, županijama i Brčko Distriktu. Urađen je pregled stanja dostignute razine primjene modularnih nastavnih planova i programa u srednjem strukovnom obrazovanju. U tijeku je rad na izradi metodologije za razvoj zajedničkog jezgra.
Po prvi put u BiH, razvijeni su standardi zanimanja, za svih deset zanimanja iz srodne skupine poljoprivreda i prerada hrane. Utvrđena je metodologija, urađeni standardi znanja, a potom izvršena prilagodba nastavnih planova i programa po modularnom pristupu.

5. Pregled rashoda proračuna

Rashodi Agencije u 2012. godini realizirani su u ukupnom iznosu od 1.181.539 KM. Realizirani iznos odnosi se na tekuće izdatke.

5.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade plaća iznose 800.725 KM. Prosječan broj uposlenih na neodređeno vrijeme tijekom godine iznosio je 27. U tijeku godine jedna osoba je otišla u mirovinu, dok je jedna osoba primljena na neodređeno vrijeme. Obračun plaća se vrši sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH[6]. Agencija u 2012. godini nije isplaćivala novčane nagrade (stimulacije) uposlenima.

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova uposlenih ostvarene su iznosu 95.723 KM. Značajnije naknade odnose se na: topli obrok (33.827 KM), prijevoz (19.774 KM), otpremnine (12.705 KM), naknade troškova

[5] Službeni glasnik BiH, broj 96/09
[6] Službeni glasnik BiH, broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12

smještaja (9.600 KM) i regres (7.203 KM). Isplate naknada vršene su sukladno podzakonskim aktima koji reguliraju pojedine vrste naknada.

- **Putni troškovi**

Izdaci za putni troškove realizirani su u iznosu 20.491 KM. Od toga, putni troškovi u zemlji iznose 11.191 KM, a putni troškovi u inozemstvu 9.300 KM. Značajniji izdaci na putnim troškovima u inozemstvu odnose se na troškove dnevnica (7.069 KM) i troškove prijevoza javnim sredstvima (2.151KM). Službena putovanja su se pretežito odnosila na prisustvovanje konferencijama, seminarima, obukama, forumima i informativnim sastancima vezano za projekte Agencije.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih realizirani su u iznosu 19.905 KM, a odnose se na izdatke za fiksne telefone (9.179 KM), troškove interneta (3.944 KM), mobilne telefone (3.604 KM) i izdatke za poštanske usluge (3.179 KM).

Izdaci za fiksne telefone iskazani su u iznosu 9.179 KM. Agencija je internim aktom definirala korištenje fiksnih telefona u sjedištu i područnim jedinicama. Mjesečni limit troškova za svaku organizacionu jedinicu iznosi 350 KM, odnosno 1.050 KM na razini Agencije.

Izdaci za mobilne telefone ostvareni su u iznosu 3.604 KM. Pravo na korištenje službenih mobilnih telefona sukladno internoj Odluci koriste tri uposlenika, ravnateljica (150 KM) i zamjenice ravnateljice (100 KM). Revizijom je konstatirano da se za prekoračenja dozvoljenih iznosa kao i troškove koji nisu poslovne prirode, vrše obustave od plaća.

- **Izdaci za uporabu vozila**

Ukupni izdaci za uporabu vozila iznose 15.889 KM. Značajni troškovi odnose se na izdatke za gorivo (7.452 KM), izdatke za osiguranje vozila (4.007 KM) i izdatke za opravku i održavanje vozila (2.340 KM).

Službena vozila: Agencija raspolaže sa tri službena vozila, koja su raspoređena u sjedište i područne jedinice. Prema internom aktu pravo na korištenje službenih vozila imaju ravnateljica, zamjenice ravnateljice i drugi uposleni po odobrenju ravnateljice radi obavljanja službenih zadataka. Evidencije iz putnog naloga za vozilo sadrže odgovarajuće elemente za utvrđivanje namjenske potrošnje.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme ostvareni su u iznosu 126.210 KM, a odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada (123.151 KM) i unajmljivanje parking prostora (3.059 KM).

Unajmljivanje prostora i zgrada: Realizirani izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu 123.151 KM, umanjeni su u odnosu na 2011. godinu za 62.641 KM ili 34%. Agencija plaća zakup poslovnog prostora za područne jedinice i zakup prostora za smještaj tiskare u Sarajevu. Zakup poslovnog prostora (108 m^2) za područnu jedinicu u Sarajevu plaćan je u iznosu 4.423 KM (40,95 KM/m^2), zakup poslovnog prostora (220 m^2) za područnu jedinicu u Banja Luci u iznosu 3.500 KM(15,91 /m^2), a zakup prostora za smještaj tiskare (120 m^2) u Sarajevu u iznosu 2.340 KM (19,50 KM/m^2).

Troškovi zakupa poslovnog prostora za područnu jedinicu u Banja Luci umanjeni su u odnosu na prethodnu godinu, cijena je umanjena sa 18,61 KM/m^2 na 15,91 KM/m^2 (mjesečni troškovi

umanjeni su sa 4.095 KM na 3.500 KM). Agencija je 16.01.2013. godine zaključila Aneks Ugovora o zakupu poslovnog prostora za područnu jedinicu u Sarajevu, kojim je smanjena površina zakupljenog prostora na 84 m^2 i cijena na 33 KM/m^2.

Troškovi zakupa prostora za smještaj tiskare u 2012. godini iznose 28.080 KM. Agencija je za razdoblje 2012. godine, zaključila novi ugovor sa istim zakupodavcem, kojim je mjesečna najamnina povećana sa 1.989 KM na 2.340 KM. Agencija je naslijedila tiskaru kao pravni sljedbenik Agencija za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju za Federaciju BiH i Republiku Srpsku. Tiskara za koju se plaća najam prostora godinama se ne koristi, zbog ekonomske neisplativosti, te je Agencija više puta pokušavala istu darovati i prodati.

Preporučamo Agenciji da sačini kalkulaciju troškova o isplativosti/neisplativosti plaćanja zakupa za smještaj tiskare, te uputi urgenciju Vijeću ministara BiH sa prijedlogom da se ista ustupi nekoj drugoj proračunskoj instituciji ili da se proda, kako bi se Agencija oslobodila nepotrebnih troškova.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 85.921 KM. Značajni troškovi odnose se na ostale nespomenute usluge i dadžbine (49.500 KM), ugovore o djelu (10.309 KM) i troškove reprezentacije (4.231 KM).

Ostale nespomenute usluge i dadžbine: Na kontu ostale nespomenute usluge knjižene su naknade Odboru Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u iznosu od 49.500 KM. Odbor Agencije broji sedam članova. Naknade članovima Odbora isplaćuju se na mjesečnoj razini. Odlukom Vijeća ministara BiH utvrđeni su iznosi naknada i to: 800 KM za predsjednika Odbora, 700 KM za zamjenika predsjednika Odbora i 600 KM za članove Odbora.
Članovima Odbora Agencije mandat je istekao 31.03.2012. Na osnovu mišljenja nadležnog ministarstva, Odbor Agencije je nastavio sa radom do imenovanja novih članova.

Ugovori o djelu: Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu 10.309 KM, i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 9.941 KM ili 49%. Agencija je u tijeku 2012. godine angažirala tri osobe temeljem ugovora o djelu. Jedna osoba je angažirana za obavljanje poslova čišćenja u sjedištu Agencije, tijekom čitave godine uz mjesečnu naknadu od 400 KM. Navedeni poslovi nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta. Dvije osobe su angažirane na poslovima prevođenja za potrebe projekta u područnoj jedinici u Banja Luci, jedna za prvih sedam mjeseci 2012. godine, a druga za tri zadnja mjeseca. Mjesečni iznosi isplaćenih naknada za usluge prevođenja, kreću se u rasponu od 300 KM do 600 KM. Prema postojećoj sistematizaciji u područnoj jedinici u Banja Luci predviđeno je mjesto prevoditelja, međutim Agenciji nije odobren proračun za upošljavanje novih djelatnika.

Usluge reprezentacije: Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu 4.231 KM. Prema internom pravilniku pravo na troškove reprezentacije ostvaruju ravnateljica i zamjenice ravnateljice, te ostali državni službenici po ovlaštenju ravnateljice. Agencija je internim aktom, utvrdila visinu sredstava za reprezentaciju u 2012. godini, te definirala mjesečne limite potrošnje i to: 150 KM (za ravnateljicu) i 100 KM (za dvije zamjenice ravnateljice).

6. Bilanca stanja

Ukupna aktiva Agencije na dan 31.12.2012. godine iznosi 476.468 KM i odnosi se na novčana sredstva (999 KM), kratkoročna potraživanja (-51 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (475.520 KM).

Ukupna pasiva Agencije na dan 31.12.2012. godine iznosi 478.743 KM i odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (3.223 KM) i izvore sredstava (475.520 KM). Kratkoročne tekuće obaveze iznose 3.223 KM a odnose se na obveze prema dobavljačima koje su izmirene u narednoj godini.

Bilanca stanja na dan 31.12.2012. godine prikazana je u Tablici II. u privitku izvješća.

7. Javne nabave

Agencija je sačinila plan nabava za 2012. godinu. Postupke javnih nabava provodila su povjerenstva imenovana od strane ravnatelja za svaki postupak pojedinačno. Nabave su realizirane putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda i putem izravnog sporazuma. Agencija je u 2012. godini provela tri postupka javnih nabava putem konkurentskog zahtjeva (uredski materijal, gorivo, usluge tiskanja i distribucija materijala za testiranje). Ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosi 42.373 KM, od čega se 20.000 KM odnosi na donatorska sredstva. Postupcima revizije izvršen je uvid u sve tri procedure konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, te i ukupna vrijednost testiranih postupaka iznosi 42.373 KM. Za revidirane procedure javnih nabava iz proračunskih sredstava nisu uočeni značajniji nedostaci.

Uspostavljena je praksa praćenja realizacije ugovora zaključenih po provedenim postupcima javnih nabava. Revizijom pojedinih troškova nisu uočena odstupanja od ugovorenih obveza, izuzev u slučaju fakturiranja troškova goriva, gdje izabrani dobavljač na fakturama nije posebno iskazivao, ugovorom definirani rabat.

8. Ostalo

- **Donacije**

Agencija je u tijeku 2012. godine raspolagala sa donatorskim sredstvima u ukupnom iznosu od 214.544 KM, koja su korištena za realizaciju osam projekata. Za realizaciju projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sustavu, tako da je vođeno osam programa posebne namjene. Donatorska sredstva utrošena su u iznosu 168.355 KM. Realizacija troškova i izvješćivanje po projektima vršeno je sukladno zahtjevima donatora.

Red. broj	Šifra projekta	Naziv projekta	Proračun za 2012.	Izvršenje
1.	0715060	Standardi učeničkih postignuća	24.162	21.737
2.	0715100	Standardi kvalitete predškolskog odgoja u BiH	18.727	18.275
3.	0715130	Postavljanje mjerila za evaluaciju reforme devetogodišnjeg osnovnog obrazovanja	95.270	80.892
4.	0715140	Metodologija izrade ZJ NPP-a za devetogodišnju osnovnu školu i definiranje obrazovnih ciljeva i ishoda učenja za prvi, treći, šesti i deveti razred devetogodišnjeg obveznog osnovnog obrazovanja	50.421	32.937
5.	0715160	Jačanje institucionalnog kapaciteta Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje	10.820	2.186
6.	0715170	Implementacija standarda za predškolsko i osnovno obrazovanje u okviru projekta	14.450	11.768

		Inicijativa za pravično obrazovanje u BiH-II faza		
7.	0715080	Procjena kapaciteta za implementaciju Zakona o predškolskom obrazovanju	560	560
8.	0715090	Obrazovanje zasnovano na životnim vještinama na poboljšanje zaposlenosti mladih	134	0
		Ukupno:	**214.544**	**168.355**

Realizacija najznačajnijih projekata:

„Standardi učeničkih postignuća na kraju trećeg i šestog razreda devetogodišnje osnovne škole iz matematike, hrvatskog, bosanskog i srpskog jezika i prirodnih znanosti u školskoj 2010/2011 godini“: Donatori projekta su UNICEF, Save The Children International i Fond otvoreno društvo BiH. Ukupan proračun projekta u iznosu od 24.162 KM, realiziran je u iznosu 21.737 KM. Agencija je na temelju istraživanja-eksternog testiranja učenika osnovnih škola, provedenog u 2011. godini izradila i predstavila dokument o standardima učeničkih postignuća. Projekt je zatvoren koncem 2012. godine. Najznačajniji izdaci vezeni za realizaciju projekta odnose se na: putne troškove (8.684 KM), ugovore o djelu (6.394 KM) i usluge reprezentacije (3.692 KM).

„Standardi kvalitete predškolskog odgoja u BiH“: Ukupan proračun projekta u iznosu od 18.727 KM, realiziran je u iznosu 18.275 KM. Projekt se odvijao tijekom 2011. godine. Kao rezultat aktivnosti projekta sačinjen je dokument *Standardi kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanje u BiH,* koji je predstavljen početkom 2012. godine. Projekt je zatvoren koncem godine. Najznačajniji realizirani izdaci odnose se na putne troškove u zemlji (10.688 KM), usluge reprezentacije (4.094 KM) i ugovore o djelu (2.034 KM).

„*Postavljanje mjerila za evaluaciju reforme devetogodišnjeg obrazovanja kroz prizmu učeničkih postignuća i praćenje trendova učeničkih postignuća iz bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i matematike“*: Financiranje projekta osigurao je GIZ. Ukupan proračun projekta za 2012. u iznosu 95.270 KM, realiziran je u iznosu 80.892 KM. Neutrošena sredstva u iznosu 14.378 KM prenesena su u 2013. godinu. Najznačajniji troškovi ovog projekta odnose se na: ugovore o djelu (35.823 KM), usluge tiskanja (21.110 KM) i ostale nespomenute usluge i dažbine (9.874 KM).
Nabava usluga tiskanja i distribucije testnog materijala (20.000 KM) izvršena je postupkom konkurentskog zahtjeva bez dodatne objave obavijesti. Realizacija navedenog projekta podrazumijevala je testiranje učenika određenih razreda na kraju školske godine. Zbog kratkog vremenskog roka između datuma uplate donatorskih sredstava i datuma testiranja (kraj školske godine), Agencija je uz suglasnost donatora donijela odluku o provođenju žurnog postupka, bez sačinjavanja standardne tenderske dokumentacije.

Preporučamo Agenciji da posveti više pozornosti pravodobnom pokretanju procedura i u slučajevima kada su u pitanju donatorska sredstva, te u suglasnosti sa donatorom provodi procedure sukladno Zakonu.

„*Metodologija izrade ZJ NPP-a za devetogodišnju osnovnu školu i definiranje obrazovnih ciljeva i ishoda učenja za prvi, treći, šesti i deveti razred devetogodišnjeg obveznog osnovnog obrazovanja po obrazovnim oblastima“*: Sredstva za projekt donirao je UNICEF. Ukupan proračun za 2012. godinu u iznosu 50.421 KM, realiziran je u iznosu 32.937 KM. Neutrošena sredstva u iznosu 17.484 KM, prenesena su u 2013. godinu. U okviru projekta organizirane su tri radionice na kojima su sudjelovali stručnjaci za zajedničku jezgru nastavnog plana i programa, te je sačinjen dokument. Najznačajniji izdaci vezani za realizaciju ovog projekta odnose se na: troškove smještaja u zemlji (14.544 KM), usluge reprezentacije (5.887 KM), ugovore o djelu (4.483 KM) i usluge održavanja konferencija (4.130 KM).

9. Korespondencija

Agencija nije u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2012. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2012. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Mirela Bošnjak, viši revizor

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor

Članovi tima:

Seida Kapo, revizor

Azra Husić, pomoćni revizor

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje financijskih izvješća sukladno mjerodavnom okviru financijskog izvješćivanja, te da je odobrilo financijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da financijska izvješća za 2012. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09 i 42/12), Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07, 16/10) i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2012. godinu (Službeni glasnik BiH broj 42/12) i pratećim uputama, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da financijska izvješća daju fer i istinit prikaz financijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih financijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća;
- da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da financijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 05.03.2012. godine

Ravnateljica:

Maja Stojkić

NACRT

Pregled rashoda proračuna za 2012. godinu

Naziv institucije: Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	**1.267.000**	**0**	**1.267.000**	**1.181.539**	**93**
Bruto plaće i naknade	851.000	-7.500	843.500	800.725	**95**
Naknade troškova uposlenih	118.000	-10.000	108.000	95.723	**89**
Putni troškovi	20.000	5.000	25.000	20.491	**82**
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	20.000	1.000	21.000	19.905	**95**
Izdaci za energiju i kom. usluge	1.000	500	1.500	1.100	**73**
Nabava materijala	14.000	0	14.000	13.118	**94**
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	12.000	0	12.000	11.295	**94**
Unajmljivanje imovine i opreme	131.000	0	131.000	126.210	**96**
Izdaci za tekuće održavanje	7.000	0	7.000	3.027	**43**
Izdaci za osiguranje	5.000	0	5.000	4.026	**81**
Ugovorene usluge i druge usluge	88.000	11.000	99.000	85.921	**87**
2. Kapitalni izdaci	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nabava zemljišta	0	0	0	0	0
Nabava građevina	0	0	0	0	0
Nabava opreme	0	0	0	0	0
Nabava ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0
Rekonstrukcija i inves.održavanje	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	0	0	0		0
I. Ukupno (1+2+3)	**1.267.000**	**0**	**1.267.000**	**1.181.539**	**93**
4. Novčane donacije	**0**	**0**	**214.544**	**168.355**	**78**
Standardi učeničkih postignuća na kraju 3 i 6 razreda devetogodišnje osnovne škole	0	24.162	24.162	21.737	**90**
Procjena kapaciteta za implementaciju zakona o predškolskom obrazovanju	0	560	560	560	**100**
Mapiranje postojećih praksi u osnovnom, srednjem općem i srednjem strukovnom obrazovanju za tržište rada	0	134	134	0	**0**
Standardi kvalitete predškolskog odgoja u BiH	0	18.727	18.727	18.275	**98**
Postavljanje mjerila za evaluaciju reforme devetogodišnjeg obrazovanja	0	95.270	95.270	80.892	**85**
Metodologija izrade ZJNPP-a za devetogodišnju osnovnu školu	0	50.421	50.421	32.937	**65**
Jačanje institucionalnog kapaciteta Agencije za POIS	0	10.820	10.820	2.186	**20**
Implementacija standarda za predškolsko i osnovno obrazovanje	0	14.450	14.450	11.768	**81**
II. Ukupno (1+2+3+4)	**1.267.000**	**0**	**1.481.544**	**1.349.894**	**91**

Napomena: stupac 2 u zbroju treba odgovarati odobrenom proračunu po zakonu tako što:
novčane donacije odobrene u proračunu treba prikazati u okviru novčanih donacija (red.br. 4) u stupcu 2.,
novčane donacije odobrene izvan proračuna treba prikazati u okviru novčanih donacija (red.br. 4) u stupcu 3.,
višegodišnje kapitalne izdatke treba prikazati u okviru pripadajućih kapitalnih izdataka (red.br. 2) u stupcu 3.

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo 05.03.2013. godine.

Ravnateljica:
Maja Stojkić

IZVOR

Bilanca stanja na 31.12.2012. godine

Naziv institucije: Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

Tablica II.

Opis	31.12.2011.	31.12.2012.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1.Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	**4.135**	**948**	**23**
Novčana sredstva	4.016	999	25
Kratkoročna potraživanja	0	-51	0
Kratkoročni plasmani	119	0	0
Interni financijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
2. Stalna sredstva	**654.049**	**475.520**	**73**
Stalna sredstva	1.146.714	1.145.995	100
Ispravka vrijednosti	492.665	670.475	136
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	0	0	0
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	**658.184**	**476.468**	**72**

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	**92.803**	**3.223**	**3**
Kratkoročne tekuće obveze	12.663	3.223	25
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obveze prema uposlenima	80.140	0	0
Interni financijski odnosi	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	**0**	**0**	**0**
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
5. Izvori sredstava	**654.049**	**475.520**	**73**
Izvori sredstava	654.049	475.520	73
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	**746.852**	**478.743**	**64**

Napomena: Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je ova izvješća odobrilo 05.03.2013. godine.

Ravnateljica:
Maja Stojkić

NACRT